

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

۳۲۸۶۹/۷۷۹-۲

۸۵/۷/۲

بسمه تعالی

”با صلوات بر محمد و آل محمد“

جناب آقای دکتر حداد عادل

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت: ۸۲۶۴، ۸۵/۱۱ صبح
تاریخ ثبت: عصر
اقدام کننده: ۸۵/۷/۶

لایحه ”نحوه اجرای محکومیت های مالی“ که بنا به پیشنهاد قوه قضاییه در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۵/۱ هیئت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

محمود احمدی نژاد

رئیس جمهور

رونوشت: دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، دفتر معاون حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، وزارت دادگستری، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به نارساییهای "قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی - مصوب ۱۳۷۷- و در راستای رفع مشکلات و نیازها و به منظور حبس زدایی از محکومان مالی و در اجرای بند (۲) اصل (۱۵۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌گردد:

لایحه نحوه اجرای محکومیتهای مالی

ماده ۱- هر کس به موجب حکم جزایی به پرداخت جزای نقدی محکوم گردد و آن را نپردازد، اموال وی شناسایی و توقیف می‌گردد و از محل فروش آن نسبت به اجرای حکم اقدام می‌شود. در غیر اینصورت، مرجع مجری حکم با تمهیدات مناسب از قبیل ممنوعیت خروج از کشور، توقیف بخشی از حقوق یا سایر درآمدها، اخذ اسناد هویت یا سایر مدارک معتبر و اعلام به مراجع صادر کننده آن جهت جلوگیری از صدور المثنی و یا صدور قرار تأمین به نحوی که منجر به بازداشت محکوم علیه نگردد با در نظر گرفتن وضعیت مالی و اجتماعی محکوم علیه، پرداخت جزای نقدی مورد حکم یا آن قسمتی که وصول نشده را تقسیط یا برای پرداخت آن مهلت مناسبی به محکوم علیه خواهد داد.

تبصره ۱- چنانچه محکوم علیه قبل از صدور حکم محکومیت به لحاظ اتهام یا اتهامات مطرح در پرونده بازداشت شده باشد اگر مجازات وی، حبس یا جزای نقدی باشد، دادگاه پس از تعیین مجازات، ایام بازداشت قبلی را کسر می‌نماید، جزای نقدی به ازای هر یکصد و پنجاه هزار ریال یک روز حبس احتساب خواهد شد.

قضات اجرای احکام موظفند موقع اجرای حکم مراقبت نمایند مراتب فوق رعایت گردد و در صورتیکه ایام بازداشت قبلی کسر نشده باشد رأساً اقدام نمایند.

تبصره ۲- اقدامات فوق مانع از توقیف اموالی که بعداً از محکوم علیه کشف خواهد شد، برای وصول جزای نقدی نیست.

تبصره ۳- قرار تأمینی که به موجب ماده (۱) این قانون صادر می‌شود مشمول مقررات مربوط به قرارهای تأمین کیفری است.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تبصره ۴- مبلغ مذکور در تبصره (۱) به تناسب تورم، هر سال یکبار به پیشنهاد وزیر دادگستری و تصویب رئیس قوه قضاییه تعدیل خواهد شد.

تبصره ۵- چنانچه در جرایم ضد امنیت داخلی و خارجی کشور، جعل اسناد دولتی و کلاهبرداری و سرقت و قاچاق مواد مخدر و اخلال در نظام اقتصادی کشور مجازات شامل جزای نقدی نیز باشد و محکوم علیه علیرغم تمهیدات صدر این ماده نسبت به پرداخت آن اقدام ننماید در ازای هر یکصد و پنجاه هزار ریال یک روز بازداشت خواهد شد.

ماده ۲- در صورتیکه اجرای حکم به طریق فوق مقدور نگردد، دادگاه صادر کننده حکم بدوی با پیشنهاد قاضی اجرای احکام می تواند جزای نقدی را به مجازاتهای اجتماعی متناسب پیش بینی شده در قانون مجازاتهای اجتماعی جایگزین حبس با در نظر گرفتن شرایط اجتماعی و شخصیتی محکوم علیه و نوع میزان جرم ارتكابی او برای مدت معین حداکثر تا سه سال تبدیل نماید.

ماده ۳- در کلیه مواردی که محکوم علیه به پرداخت مالی به صورت رد عین یا مثل یا ادای قیمت یا پرداخت دیه و ضرر و زیان ناشی از جرم در حق دیگری محکوم شده باشد و از اجرای حکم خودداری نماید، دادگاه به ترتیب زیر اقدام می نماید:

الف - چنانچه محکوم له، مالی به جز مستثنیات دین معرفی نماید و یا توسط اجرای احکام اموال محکوم علیه شناسایی گردد آن را توقیف کرده و طلب محکوم له را پرداخت خواهد کرد.

تبصره ۱- چنانچه محکوم علیه از طریق تأمین محکوم به یا اخذ رضایت محکوم له یا به هر طریق دیگر اقدام به اجرای حکم ننماید، اجرای احکام ملزم است برای شناسایی اموال محکوم علیه تحقیقات لازم به عمل آورد.

تبصره ۲- چنانچه در جرایم کلاهبرداری، سرقت علیرغم اتخاذ تمهیدات صدر ماده (۱) این قانون طلب محکوم له استیفاء نگردد به تقاضای محکوم له، محکوم علیه، در صورتیکه معسر نباشد تا زمان تأدیه بدهی حبس خواهد شد.

تبصره ۳- در صورتیکه محکوم علیه بیمار شود به نحوی که حبس موجب شدت بیماری و یا تأخیر درمان وی گردد اجرای حبس تا رفع بیماری به تأخیر خواهد افتاد.

تبصره ۴- مواردی که موضوع این ماده صرفاً دین بوده و در ذمه مدیون باشد دادگاه در حکم خود مستثنیات دین را منظور خواهد داشت و در مورد استرداد عین در صورتی مقررات فوق اعمال می شود که عین موجود نباشد به جز در بدل حیلوله که برابر مقررات مربوط عمل خواهد شد.

ب - در غیر این صورت مرجع مجری حکم، با اتخاذ تمهیدات لازم به شرح ماده (۲) به نحوی که منجر به بازداشت محکوم علیه نگردد، نسبت به وصول محکوم به اقدام می نماید.

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

ماده ۴- چنانچه محکوم علیه موضوع ماده (۲)، مدعی عدم توانایی پرداخت محکوم به باشد و مالی هم برای وصول محکوم به از او، به دست نیاید مکلف است حسب مورد ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ اجراییه یا دستور وصول محکوم به، صورت اموال و دارایی خود را به مرجع مجری حکم تسلیم کند، عدم تسلیم صورت اموال در مهلت مذکور، به منزله اعلام نداشتن مال است و در هر حال چنانچه بعداً معلوم شود محکوم علیه، به منظور فرار از اجرای حکم، از معرفی اموال خویش خودداری نموده و همچنین در صورتیکه به قصد فرار از پرداخت، محکوم به، یا ادای دین و تعهدات موضوع اسناد لازم الاجرا مال خود را به دیگری انتقال دهد، به نحوی که باقی مانده اموالش برای پرداخت محکوم به یا بدهی مذکور کافی نباشد به جزای نقدی معادل نصف محکوم به به نفع صندوق دولت محکوم خواهد شد و چنانچه انتقال گیرنده نیز با علم و اطلاع اقدام کرده باشد، شریک جرم محسوب و در این صورت اگر مال در ملکیت انتقال گیرنده باشد عین آن و در غیر اینصورت قیمت یا مثل آن از اموال انتقال گیرنده بابت تأدیه محکوم به، یا دین، استیفاء خواهد شد.

ماده ۵- چنانچه محکوم علیه، مدعی اعسار یا متقاضی تقسیط محکوم به، یا جزای نقدی باشد می تواند با تقدیم دادخواست، حسب مورد به طرفیت محکوم له یا دادستان از دادگاه بدوی صادر کننده حکم محکومیت، درخواست صدور حکم اعسار یا تقسیط را بنماید، در این صورت دادگاه صادر کننده حکم بدوی پس از رسیدگی خارج از نوبت با در نظر گرفتن وضعیت مالی و میزان درآمد محکوم علیه، در صورت اثبات اعسار، حکم به تقسیط محکوم به یا اعسار محکوم علیه صادر خواهد نمود.

تبصره - خواننده می تواند حین رسیدگی به خواسته خواهان، دعوای اعسار مطرح نماید این دعوا در دادگاهی که دعوای اصلی مطرح است رسیدگی خواهد شد.

ماده ۶- در مورد محکومیت به پرداخت دیه، در صورت اثبات اعسار محکوم علیه و عدم امکان وصول آن به تقسیط، دادگاه حکم به پرداخت دیه از بیت المال را صادر خواهد نمود.

ماده ۷- مفاد این قانون در خصوص محکومین سازمان تعزیرات حکومتی و شوراهای حل اختلاف نیز مجری خواهد بود.

ماده ۸- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف سه ماه از تاریخ تصویب توسط وزیر دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضاییه خواهد رسید.

ماده ۹- پس از لازم الاجرا شدن این قانون، قانون نحوه اجرای محکومیتهای مالی - مصوب ۱۳۷۷ - و ماده (۶۹۶) قانون مجازات اسلامی و سایر قوانین و مقررات مغایر منغی الاثر خواهد شد.

وزیر دادگستری
محمد علی احمدی

رئیس جمهور